

Innehållsförteckning

Förord.....	9
KAPITEL 1. Inledning.....	11
Syfte och avgränsningar.....	12
Bakgrund - Sparbankerna och det finansiella systemet 1820-1968	13
Etableringen av de första sparbankerna	13
De första försöken till reglering av sparbankerna	16
Stora skillnader mellan sparbanker	16
Ny sparbankslag 1892	18
Föreställningen om en naturlig ordning.....	20
Ny sparbankslag 1923	22
Kreditmarknaden under mellankrigstiden.....	23
Kreditmarknaden och riksbanksregleringen	25
Ny bank- och sparbankslag 1955	27
Förändringar på 1960-talet.....	28
Den homogeniserade banklagstiftningen 1968	29
Sparbankernas marknadsandelar.....	29
Sparbanker i andra länder	32
Slutsatser	35
Disposition	38
KAPITEL 2. Teori, metod, aktörer och material.....	39
Teoretisk anknytning.....	39
Varför lagstiftning?	39
Organisationer och särintressen	40
Makt och elit	42
Operationalisering	43
Övergripande metod.....	44
Riksdag och regering - den politiska diskussionen	45
Representation, rösträtt och partiväsen	45
Stiftandet av lagar	47
Material	48
Riksbanken.....	49
Sparbanksföreningen – en påtryckargrupp.....	50
Bildandet av Sparbanksföreningen	50
Material	51

Sparbanksinspektionen.....	52
Sparbanksinspektionens första år.....	56
Material.....	57

KAPITEL 3. Försök att skapa en "naturlig ordning" på kreditmarknaden .. 59

Motstånd mot regleringar.....	60
Marknaden och konkurrensen.....	60
Makten över sparbankerna.....	62
Opinionen vänder.....	64
1891 års kommitté.....	67
En ny sparbankslag.....	67
Sparbankernas ledning.....	70
Verksamheten.....	71
Överskottet.....	72
Resultatet av riksdagsdebatten.....	73
Ny struktur på kreditmarknaden i början av 1900-talet.....	73
Sparbanksföreningen – att forma en intresseorganisation.....	75
Formuleringen av föreningens ståndpunkter.....	78
Relationen till övriga aktörer på kreditmarknaden.....	78
Frågor om verksamhetsutveckling.....	80
Naturliga kundgrupper?.....	80
Sparbank eller bank?.....	82
Fackmässig granskning.....	83
Makten över den lokala sparbanken.....	84
Slutsatser.....	86
Sammanfattande diskussion.....	87

KAPITEL 4. Sparbankerna i ett demokratiskt Sverige 91

Mot en ny lagstiftning.....	92
1920 års sparbankslagstiftningssakkunniga.....	95
Prioriterade mål.....	96
Sparbanksföreningen inför reformeringen av sparbankslagen.....	97
Kommitténs förslag och regeringens proposition.....	98
Sparbankernas ledning.....	99
Frågan om kapitalförvaltningen.....	101
Resultatet av debatten.....	103
Sammanfattning av diskussionen inför 1923 års sparbankslag.....	104
Sparbankerna under den nya lagstiftningen.....	105
Försök att komma runt lagstiftningen.....	105
Förhållandet till konkurrenterna och räntesättningen.....	106
Sparbanksföreningen, Riksbanken och räntesättningen.....	108
Ett utökat samarbete mellan sparbankerna.....	111
Slutsatser.....	116

Sparbankerna kräver lättnader i lagstiftningen.....	116
Förslag från de sakkunniga	117
Sparbanksföreningens reaktion	118
Regeringens proposition	120
Nya krav på lättnader i lagstiftningen.....	121
Skillnader mellan små och stora sparbanker.....	121
Den "naturliga ordningen" ifrågasätts.....	123
Slutsatser.....	126
Nya krav på demokratisering av sparbankerna	127
Slutsatser.....	131
Sammanfattande diskussion	131
 KAPITEL 5. Sparbankerna och riksbanksregleringens första tid	135
Riksbanken under efterkrigstiden.....	136
Sparbanksföreningen efter andra världskriget.....	137
Riksbanksregleringen inrättas	140
Utökad reglering och sparbanksprotester.....	141
Sparbankerna och konkurrenterna	147
Riksbanksregleringen och kreditmarknadens aktörer	150
Ny rörelselagstiftning	152
Inlåningsregleringen	153
Frågan om sammanslagningar av sparbanker	157
Ökad offentlig makt över sparbankerna.....	157
Större rörelseutrymme för sparbankerna.....	159
Slutsatser	160
 KAPITEL 6. Sparbankerna och regleringspolitikens höjdpunkt.....	163
Sparbankerna 1955-1968.....	164
Riksbanksregleringen 1955-1968.....	168
Räntesänkning och större frihet	170
Konflikt mellan Riksbanken och sparbankerna	171
Reklamkonkurrens och räntejusteringar	173
Lokala sparbanker avviker från den gemensamma linjen.....	174
Mer och mer bank	175
Riksbanken och miljonprogrammet	177
Nya krav på förändrad lagstiftning.....	178
En homogeniserad lagstiftning	179
Sparbankernas syn på funktionsuppdelningen	180
Kreditinstitutsutredningens syn på funktionsuppdelningen.....	181
Reaktioner på förslaget om att upphäva funktionsuppdelningen...	182
Riksdagsbehandlingen	184
Sammanfattande diskussion	185

KAPITEL 7. Sammanfattande diskussion.....	187
Sparbankerna och den ”naturliga ordningen”	188
Demokratiseringen av sparbankerna	190
Sparbankerna under 1950- och 60-talen.....	192
Summary	195
Käll- och litteraturförteckning.....	205